

Kanun Numarası	5198
Başlığı	KAMU GÖREVLİLERİ SENDİKALARI KANUNU, SOSYAL SİGORTALAR KANUNU VE SOSYAL SİGORTALAR KURUMU KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
Kabul Tarihi	24/06/2004
Kabul Edildiği Birleşim	22.Dönem 2.Yasama Yılı 106.Birleşim
Cumhurbaşkanlığına Gidiş Tarihi	29/06/2004
Cumhurbaşkanlığından Geliş Tarihi	
Cumhurbaşkanınca Yapılan İşlem	
Resmi Gazete Tarihi	
Resmi Gazete Numarası	
Diğer Bilgiler	Tasarı/Teklif Bilgileri ve Komisyon Raporları
Kanun Tasarısının Metni	
Dönemi ve Yasama Yılı	22/2
Esas Numarası	1/828
Başkanlığa Geliş Tarihi	16/06/2004
Tasarının Başlığı	Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu, Sosyal Sigortalar Kanunu ve Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı
Tasarının Özeti	Kamu görevlilerinin sendikalara üyeliği, üyeliğin yetkili organlarca kabulü ve kazanılmasından sonra izlenecek yol yeniden düzenlenmekte, aynı tarihli birden fazla üyeliğin geçersizliği öngörülmekte, üyelikten çekilmelerin tebliğ şekli düzenlenmekte, kamu işverenin sendika temsilci ve yöneticilerinin haklı sebep olmaksızın işyerlerini değiştirmeyecekleri hükme bağlanmakta, temsilci ve yöneticilerin görevde kaldıkları sürece izinleri düzenlenmekte, üyelik ödenti tutarında taban ve tavan belirlenmekte, yetkili sendika tanımı yapılmakta, toplu görüşme çalışmaları ile uzlaştırma kurulu çalışmalarına katılanların masraflarının karşılanması öngörülmekte, Sosyal Sigortalar Kanunu ile Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda değişiklik yapılması öngörülmektedir.
Tasarının Son Durumu	KANUNLAŞTI

Komisyon Tipi	Adı	Giriş Tarihi	Çıkış Tarihi	Yapılan İşlem	Karar Tarihi
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe Komisyonu	16/06/2004	23/06/2004	Raporunu Verdi	22/06/2004
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu	16/06/2004	23/06/2004	Raporunu Vermedi	

Esas Komisyon Raporu(Sırasayısı) 613

Kanun Numarası: 5198

AYRIŞIK OY

4668 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu 2001 yılında yürürlüğe girmiştir. Yasanın yürürlüğe girmesinden bu yana uygulamada çıkan sorunlar ve ortaya konan talepler nedeniyle eksiklikleri bilinmektedir. Yapılması gereken bu eksiklikleri gidermek amacıyla Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 87, 98 ve 151 sayılı sözleşmeleri ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa Sosyal Şartı ve son olarak Birleşmiş Milletler İkiz Sözleşmeleri (Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi ile Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi) gereklerine uygun olarak yeni düzenlemeler yapmaktır. Durum böyle olduğu halde çok sınırlı bazı düzenlemeleri yaparak temel sorunları ertelemek doğru bir yaklaşım değildir.

Ayrıca Tasarının yetersiz bulduğumuz veya katılmadığımız düzenlemeleri aşağıdadır.

1. 151 sayılı ILO Sözleşmesinin 4 üncü maddesi kamu görevlilerinin çalıştırılmaları konusunda sendika özgürlüğünü kısıtlayacak her türlü ayrımcılığa karşı yeterli korumadan yararlanacakları belirtilmiştir. Bu ilke esas alınarak sendikalaşma özgürlüğünün kısıtlanmaması ve her türlü ayrımcılığa karşı yeterli korumanın sağlanması amacıyla düzenleme yapılması gerekir. Tasarının 3 üncü maddesinde yapılan düzenleme anılan ILO Sözleşmesi uyarınca eksiktir. Örneğin sendika şubelerinin en az 500 üye ile kurulabileceği yönündeki mevcut yasa hükmü 400 üye olarak değiştirilmektedir. Ancak bu sınır yeterli değildir. Bu sınırın daha da düşürülmesi gerekir.

2. Yine Tasarının 3 üncü maddesi ile değiştirilmesi öngörülen 4668 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin onbirinci fıkrasında aylıksız izinli sayılan sendika yöneticilerinin çeşitli nedenlerle, örneğin yerel veya genel seçimlere katılacak olmaları nedeni ile görevlerinden ayrıldıktan sonra tekrar eski görevlerine dönmek istemeleri halinde atanmalarına ilişkin hususları düzenlemektedir. Bu kişiler eski görevlerine ya da uygun bir göreve atanacaklardır. Düzenlemenin " aynı belediye sınırları içinde bir göreve atanması" zorunluluğunu kapsamaması önemli bir eksikliklerdir.

3. Tasarıya komisyon görüşmeleri sırasında eklenen bir madde ile zamanaşımı, işverenin ölümü, iflası ve işyerinin kapanması, terk edilmesi, tasfiye edilmesi gibi nedenlerden dolayı işverenden tahsil edilemeyen primlerin emekli olmak için talepte bulunan işçiden tahsil edilmesi yönündeki düzenleme hukuka ve Anayasa'ya aykırıdır.

4. Türkiye'nin temel sorunlarından biri de kayıt dışı istihdamdır. Bu konuda yapılan çalışmalar, Türkiye'de yaklaşık 5 milyon kişinin kayıtdışı istihdam edildiğini göstermektedir. Tasarı, bu konuda hiçbir düzenlemeye yer vermediği gibi, kayıtdışı çalıştırılan ve yargıda hakkını arayıp, kazanan kişiye sigorta primlerini -işverenin prim yükü dahil- ödeme yükümlülüğünü getirmiş olması kayıtdışı çalışmayı daha da özendirerek hem Hazine hem de SSK ciddi gelir kayıpları ile karşı karşıya kalacaktır.

5. Sendikalaşmayı teşvik açısından ödenen sendika aidatlarının gelir vergisi matrahının tespitinde indirim olarak dikkate alınması da düşünülmelidir. İşçi sendikalarına üye olanların aidatları matrah tespitinde indirim olarak dikkate alınırken memurlarla ilgili böyle bir düzenlemenin olmaması Anayasanın eşitlik ilkesine aykırıdır.

M. Akif Hamzaçebi
Trabzon
Kemal Kılıdarolu
İstanbul
A. Kemal Deveciler
Balıkesir

A. Kemal Kumkumolu
İstanbul
Osman Kaptan
Antalya
Birgen Keleş
İstanbul
Enis Tütüncü
Tekirdağ

Bülent Baratalı
İzmir
M. Mesut Özakcan
Aydın
Gürol Ergin
Muğla